

سعید بن عبدالله حنفی

سعید بن عبدالله حنفی از شهدای کربلا است.
[۱] حسینی جلالی، مجدرضا، تسمه من قتل مع الحسین علیه السلام، ج ۱، ص.
[۲] حلی، حمید بن احمد، الحدائق الوردیة، ج ۱، ص ۱۰۴.
[۳] طوسی، مجد بن حسن، الرجال، ج ۱، ص ۱۰۱.

فهرست مندرجات

- ۱ - تحقیق در نام سعید
- ۲ - سعید در صلح امام حسن علیه السلام
- ۳ - دعوت سعید از امام حسین علیه السلام
- ۴ - حمایت سعید از مسلم
- ۵ - وفاداری سعید در شب عاشورا
- ۶ - نماز ظهر عاشورا و شهادت سعید
- ۷ - قول دیگر در شهادت سعید
- ۷.۱ - رجز سعید
- ۸ - نام زید در زیارت ناحیه
- ۹ - پانویس
- ۱۰ - منبع

تحقیق در نام سعید

برخی نام وی را سعد گفته اند.
[۴] ابن طاووس، علی بن موسی، الملهوف، ج ۱، ص ۱۵۳.
[۵] ابن طاووس، علی بن موسی، الاقبال بالاعمال الحسنه، ج ۳، ص ۷۷.

سعید در صلح امام حسن علیه السلام

تاریخ، نخستین موضع گیری سیاسی او را در ماجرای صلح امام حسن علیه السلام و معاویه به ثبت رسانده است. با این که نظر شخصی وی مخالفت با صلح بود، اما پس از گفت‌وگو و مشورت با امام حسین علیه السلام، قرار صلح را پذیرفت.
[۶] بلاذری، احمد بن یحیی، انساب الاشراف، ج ۳، ص ۱۴۹-۱۵۰.

دعوت سعید از امام حسین علیه السلام

با شروع نهضت مبارک و انسان ساز حسینی، سعید فعّالانه در آن شرکت جست. او از آخرین فرستادگان مردم کوفه برای دعوت از امام حسین علیه السلام بود.

- [۷] طبری، مجد بن جریر، تاریخ طبری، ج ۴، ص ۲۶۲.
- [۸] کوفی، ابن اعثم، الفتوح، ج ۵، ص ۳۹-۳۰.
- [۹] مفید، مجد بن مجد، الارشاد، ج ۲، ص ۳۸-۳۹.
- [۱۰] بلاذری، احمد بن یحیی، انساب الاشراف، ج ۳، ص ۱۵۸.
- [۱۱] ابن شهر آشوب، مجد بن علی، مناقب آل ابی طالب، ج ۲، ص ۲۴۱.
- [۱۲] دینوری، ابن قتیبه، الاخبار الطوال، ج ۱، ص ۲۲۹-۲۳۰.
- [۱۳] یعقوبی، احمد بن اسحاق، تاریخ یعقوبی، ج ۲، ص ۲۴۲.
- [۱۴] خوارزمی، موفق بن احمد، مقتل الحسین علیه السلام، ج ۱، ص ۲۸۲.
- [۱۵] ابن طاووس، علی بن موسی، الملهوف، ج ۱، ص ۱۰۵-۱۰۶.
- [۱۶] سماوی، مجد بن طاهر، ابصار العین، ج ۱، ص ۲۱۶.
- [۱۷] شمس الدین، مجد مهدی، انصار الحسین علیه السلام، ج ۱، ص ۹۰.
- به نقل برخی از مورخان، امام علیه السلام پاسخ نامه کوفیان را به وسیله سعید ارسال داشت.
- [۱۸] طبری، مجد بن جریر، تاریخ طبری، ج ۴، ص ۲۶۲.
- [۱۹] مفید، مجد بن مجد، الارشاد، ج ۲، ص ۳۸-۳۹.
- [۲۰] دینوری، ابن قتیبه، الاخبار الطوال، ج ۱، ص ۲۲۹-۲۳۰.
- [۲۱] سماوی، مجد بن طاهر، ابصار العین، ج ۱، ص ۲۱۶.
- [۲۲] موسوی مقرر، عبدالرزاق، مقتل الحسین علیه السلام، ج ۱، ص ۱۴۵.

حمایت سعید از مسلم

با ورود مسلم بن عقیل علیه السلام- سفیر و نماینده امام حسین علیه السلام- به کوفه، شاهد حضور صادقانه او در کنار مسلم هستیم. در جلسه ای از اهالی کوفه، که «عابس» و «حبيب» به حمایت از «مسلم» سخن گفتند، سعید نیز حمایت کامل و بی دریغ خود را از «مسلم» ابراز داشت.
[۲۳] طبری، مجد بن جریر، تاریخ طبری، ج ۵، ص ۲۵۵.
[۲۴] سماوی، مجد بن طاهر، ابصار العین، ج ۱، ص ۲۱۷.
[۲۵] موسوی مفرم، عبدالرزاق، مقتل الحسین علیه السلام، ج ۱، ص ۱۴۷.
به نوشته «سماوی»، سعید در مأموریتی از سوی «مسلم»، نامه ای را به محضر امام حسین علیه السلام آورد و از آن پس، پیوسته در خدمت امام علیه السلام بود.
[۲۶] سماوی، مجد بن طاهر، ابصار العین، ج ۱، ص ۲۱۷.

وفاداری سعید در شب عاشورا

شب عاشورا، هنگامی که امام حسین علیه السلام به همراهانش اجازه بازگشت داد، سعید با گفتاری حماسی و شورانگیز وفاداری خود را این گونه ابراز داشت: «به خدا سوگند تو را وانگذاریم، تا خدا بداند که ما در عیاب پیامبرش، حق و حرمت او را درباره تو پاس داشته ایم. سوگند به خدا، اگر بدانم که کشته می شوم، سپس زنده می شوم و آن گاه سوزانده شده خاکسترم بر باد می رود؛ و هفتاد بار با من چنین می شود، از تو جدا نگردم تا پیش روی تو مرگ را دیدار کنم؛ و چگونه چنین نکنم؟ با این که این یک کشته شدن است و در پی آن کرامتی که هرگز پایان نپذیرد. .
[۲۷] طبری، مجد بن جریر، تاریخ طبری، ج ۴، ص ۳۱۸.
[۲۸] خوارزمی، موفق بن احمد، مقتل الحسین علیه السلام، ج ۱، ص ۲۵۰.
[۲۹] ابن طاووس، علی بن موسی، الملهوف، ج ۱، ص ۱۵۲.
[۳۰] سماوی، مجد بن طاهر، ابصار العین، ج ۱، ص ۲۱۷.
[۳۱] ابن طاووس، علی بن موسی، الاقبال بالاعمال الحسنه، ج ۲، ص ۷۷.
[۳۲] موسوی مفرم، عبدالرزاق، مقتل الحسین علیه السلام، ج ۱، ص ۲۱۲-۲۱۴.
[۳۳] ابن شهرآشوب، مجد بن علی، مناقب آل ابی طالب، ج ۴، ص ۱۰۷.
[۳۴] بلاذری، احمد بن یحیی، انساب الاشراف، ج ۳، ص ۱۸۵.

نماز ظهر عاشورا و شهادت سعید

ظهر عاشورا سعید به اتفاق زهیر بن قین، در برابر امام علیه السلام جان خویش را سپر کردند، تا آن حضرت و جمعی از اصحاب نماز خوف را به جماعت خوانند. بعد از اقامه نماز، که جنگ شدت یافته بود، سعید همچنان برای پاسداری از وجود شریف امام حسین علیه السلام خود را در معرض تیرهای دشمن قرار می داد تا آن که از فراوانی جراحات بر زمین افتاد؛ در حالی که با خود این گونه زمزمه می کرد:
«پرودگارا بر آنان -سپاه دشمن- لعنت فرست، همانند لعنت بر عاد و ثمود. پروردگارا سلام مرا به پیامبرت برسان، و آنچه که من از درد و سوزش زخمها کشیدم، به او ابلاغ فرما، که همانا من در پی پاداش تو، در راه یاری فرزندان پیامبرت، بودم». آن گاه روح بلندش به ملکوت اعلی پیوست. در پیکر شریفش به جز زخم های شمشیر و نیزه، سیزده زخم تیر یافتند.
به گفته برخی منابع، سعید پیش از شهادت رو به امام حسین علیه السلام کرد و پرسید: ای فرزند رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم آیا -به پیمانم- وفا کردم؟ امام فرمود: آری، تو پیشاپیش من در بهشت هستی.

قول دیگر در شهادت سعید

اما بنابر آنچه که در پاره ای مآخذ آمده است، شهادت سعید، در پی حمله وی به سپاه دشمن و پیکار در میدان نبرد اتفاق افتاده است.

← رجز سعید

همین مآخذ گفته اند که او هنگام کارزار این گونه رجز می خواند:
أَقِيمْ حُسَيْنُ الْيَوْمِ تَلْقَى أَحْمَدًا • وَشَيْخُكَ الْخَيْرَ عَلِيًّا ذَا النَّدى • وَحَسَنًا كَأَبْنِ وَاقِي الْأَسْعَدَا
[۲۵] ابن شهرآشوب، مجد بن علی، مناقب آل ابی طالب، ج ۴، ص ۱۱۲.
[۲۶] ابن اعثم، کوفی، الفتوح، ج ۵، ص ۱۰۹.
[۲۷] مجلسی، مجدتقی، بحارالانوار، ج ۴۵، ص ۲۶.
[۲۸] بحرانی، عبدالله، العوالم، ج ۱، ص ۲۶۹.

در الفتوح و همچنین منابع دیگر، چند مصرع دیگر در ادامه رجز مذکور افزوده گردیده است.
[۲۹] خوارزمی، موفق بن احمد، مقتل الحسین علیه السلام، ج ۲، ص ۲۴.

در مقتل الحسین خوارزمی آمده است که این رجز به «سويد بن عمرو بن ابی المطاع» نیز نسبت داده شده است. ای حسین -علیه السلام-، پیش آک که امروز -جذت- احمد صلی الله علیه و آله و سلم را دیدار می کنی، و علی -علیه السلام- آن پدر و راهبر بزرگوار و بخشنده ات را، و نیز حسن -علیه السلام- را که مانند بدر رخشان و از ستارگان برتر بود.

نام زید در زیارت ناحیه

در فرازی از زیارت منسوب به ناحیه مقدسه، شرح حماسه، ایثار و اخلاص سعید، ستوده شده و مورد تحسین و تقدیر قرار گرفته است.
[۳۰] ابن طاووس، علی بن موسی، الاقبال بالاعمال الحسنه، ج ۲، ص ۷۷.
[۳۱] ابن طاووس، علی بن موسی، الاقبال بالاعمال الحسنه، ج ۲، ص ۳۴۴.
[۳۲] مجلسی، مجدباقر، بحارالانوار، ج ۴۵، ص ۷۰.
[۳۳] مجلسی، مجدباقر، بحارالانوار، ج ۱۰۱، ص ۳۷۲.
[۳۴] مجلسی، مجدباقر، بحارالانوار، ج ۴۵، ص ۲۱.

در زیارت ناحیه، نام سعید، سعد نوشته شده است.

پانویس

۱. ↑ حسینی جلالی، مجدرضا، تسمه من قتل مع الحسین علیه السلام، ج ۱، ص.
۲. ↑ حلی، حمید بن احمد، الحدائق الوردیة، ج ۱، ص ۱۰۴.
۳. ↑ طوسی، مجد بن حسن، الرجال، ج ۱، ص ۱۰۱.
۴. ↑ ابن طاووس، علی بن موسی، الملهوف، ج ۱، ص ۱۵۳.
۵. ↑ ابن طاووس، علی بن موسی، الاقبال بالاعمال الحسنه، ج ۳، ص ۷۷.
۶. ↑ بلاذری، احمد بن یحیی، انساب الاشراف، ج ۳، ص ۱۴۹-۱۵۰.
۷. ↑ طبری، مجد بن حریر، تاریخ طبری، ج ۴، ص ۲۶۲.
۸. ↑ کوفی، ابن اعثم، الفتوح، ج ۵، ص ۳۹-۳۰.
۹. ↑ مفید، مجد بن مجد، الارشاد، ج ۲، ص ۳۸-۳۹.
۱۰. ↑ بلاذری، احمد بن یحیی، انساب الاشراف، ج ۳، ص ۱۵۸.
۱۱. ↑ ابن شهرآشوب، مجد بن علی، مناقب آل ابی طالب، ج ۳، ص ۲۴۱.
۱۲. ↑ دینوری، ابن قتیبه، الاخبار الطوال، ج ۱، ص ۲۳۹-۲۳۰.
۱۳. ↑ یعقوبی، احمد بن اسحاق، تاریخ یعقوبی، ج ۲، ص ۲۴۲.
۱۴. ↑ خوارزمی، موفق بن احمد، مقتل الحسین علیه السلام، ج ۱، ص ۲۸۳.
۱۵. ↑ ابن طاووس، علی بن موسی، الملهوف، ج ۱، ص ۱۰۵-۱۰۶.
۱۶. ↑ سماوی، مجد بن طاهر، ابصار العین، ج ۱، ص ۲۱۶.
۱۷. ↑ شمس الدین، مجد مهدی، انصار الحسین علیه السلام، ج ۱، ص ۹۰.
۱۸. ↑ طبری، مجد بن حریر، تاریخ طبری، ج ۴، ص ۲۶۲.
۱۹. ↑ مفید، مجد بن مجد، الارشاد، ج ۲، ص ۳۸-۳۹.
۲۰. ↑ دینوری، ابن قتیبه، الاخبار الطوال، ج ۱، ص ۲۳۹-۲۳۰.
۲۱. ↑ سماوی، مجد بن طاهر، ابصار العین، ج ۱، ص ۲۱۶.
۲۲. ↑ موسوی مقرر، عبدالرزاق، مقتل الحسین علیه السلام، ج ۱، ص ۱۴۵.
۲۳. ↑ طبری، مجد بن حریر، تاریخ طبری، ج ۵، ص ۲۵۵.
۲۴. ↑ سماوی، مجد بن طاهر، ابصار العین، ج ۱، ص ۲۱۷.
۲۵. ↑ موسوی مقرر، عبدالرزاق، مقتل الحسین علیه السلام، ج ۱، ص ۱۴۷.
۲۶. ↑ سماوی، مجد بن طاهر، ابصار العین، ج ۱، ص ۲۱۷.
۲۷. ↑ طبری، مجد بن حریر، تاریخ طبری، ج ۴، ص ۲۱۸.
۲۸. ↑ خوارزمی، موفق بن احمد، مقتل الحسین علیه السلام، ج ۱، ص ۲۵۰.
۲۹. ↑ ابن طاووس، علی بن موسی، الملهوف، ج ۱، ص ۱۵۳.
۳۰. ↑ سماوی، مجد بن طاهر، ابصار العین، ج ۱، ص ۲۱۷.
۳۱. ↑ ابن طاووس، علی بن موسی، الاقبال بالاعمال الحسنه، ج ۳، ص ۷۷.
۳۲. ↑ موسوی مقرر، عبدالرزاق، مقتل الحسین علیه السلام، ج ۱، ص ۲۱۳-۲۱۴.
۳۳. ↑ ابن شهرآشوب، مجد بن علی، مناقب آل ابی طالب، ج ۴، ص ۱۰۷.
۳۴. ↑ بلاذری، احمد بن یحیی، انساب الاشراف، ج ۳، ص ۱۸۵.
۳۵. ↑ ابن شهرآشوب، مجد بن علی، مناقب آل ابی طالب، ج ۴، ص ۱۱۲.
۳۶. ↑ ابن اعثم، کوفی، الفتوح، ج ۵، ص ۱۰۹.
۳۷. ↑ مجلسی، مجد تقی، بحار الانوار، ج ۴۵، ص ۲۶.
۳۸. ↑ بحرانی، عبدالله، العوالم، ج ۱، ص ۲۶۹.
۳۹. ↑ خوارزمی، موفق بن احمد، مقتل الحسین علیه السلام، ج ۲، ص ۲۴.
۴۰. ↑ ابن طاووس، علی بن موسی، الاقبال بالاعمال الحسنه، ج ۳، ص ۷۷.
۴۱. ↑ ابن طاووس، علی بن موسی، الاقبال بالاعمال الحسنه، ج ۳، ص ۳۴۴.
۴۲. ↑ مجلسی، مجد باقر، بحار الانوار، ج ۴۵، ص ۷۰.
۴۳. ↑ مجلسی، مجد باقر، بحار الانوار، ج ۱۰۱، ص ۲۷۲.
۴۴. ↑ مجلسی، مجد باقر، بحار الانوار، ج ۴۵، ص ۲۱.

منبع

پژوهشی پیرامون شهدای کربلا، جمعی از نویسندگان، ج ۱، ص ۱۸۲-۱۸۵.

رده‌های این صفحه : اصحاب امام حسین | تاریخ زندگانی امام حسین | تاریخ معصومان | شهدای غیر بنی هاشم در کربلا | شهدای کربلا | نهضت عاشورا